

A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ JELLEGZETESSÉGE ÉS BORZALMAI

- II. világháborúban 61 ország vett részt, a föld lakosságának 80%-a, és 52 millió embert vesztette életét;
- Katonák és a polgári lakosság halálozási aránya csaknem 50-50%, első világháborúval szemben (75:1);
- mindebben szerepet játszott, hogy a diktátorok át akarták rajzolni az uralmuk alá kényszerített területek nemzetiségi térképét;
- "felsőbbrendű német faj" számár kialakítandó léttér a közép- és kelet-európai és egyéb alsóbbrendű népek rabszolgává minősítése árán lett volna megvalósítható;
- a náci a zsidó "fajt" első számú ellenségüknek tekintették, s elpusztították az uralmuk alá került Európában élt zsidóság kétharmadát, közel 6 millió embert;
- Auschwitz, Buchenwald, Dachau, s a többi munka- és haláltábor örök emlékeztetői az emberi gonoszság és kegyetlenség tobzódásának;
- legendássá vált a japán hadifoglyokkal szembeni embertelenség;
- Sztálin pedig a németekkel való együttműködés címén egész népeket hurcoltak Szibériába, ahol százezrek pusztultak el közülük;

Ellenállási mozgalmak:

- németek által elfoglalt országokban kibontakozott az ellenállás, a partizánmozgalom;
- Szovjetunió: szovjet területek nemzetiségi lakossága, de az oroszok közül is sokan kezdetben rokonszenvvel, sőt felszabadítóként fogadták a németeket, akiknek kegyetlenkedése gyorsan eloszlatta a kezdeti reményeket;
- felülkerekedett a szülőföld szeretete, a lakóhely védelmének parancsa,
- szovjet területen harcoló partizánok száma 1942 végére elérte az 1 milliót;
- orosz és ukrán katonai alakulatok is harcoltak a németek oldalán;
- Lengyelország: Lengyelország felosztása után általános ellenállás kezdődött;
- legfontosabb erő: emigráns kormány által irányított Honi Hadsereg - összefogta a különböző partizáncsoportokat- Grot-Rowecki tábornok a vezető;
- a Honi Szövetséget (Armia Krajowa) a londoni emigráns kormány kezdeményezésére szervezték meg 1942 februárjában;
- szovjetek és az őket kiszolgáló lengyel kommunisták megszervezték a Népi Gárdát - többszöri harc a Honi Hadsereggel;
- 1943. április 19 - május 16.: a varsói gettó fegyveres felkelői hősiesség, de reménytelen harcot vívtak;
- sok ezer lengyel katona menekült el az ország területéről, és folytatta a harcot a németek ellen Észak-Afrikában (Tobruk), Norvégiában (Narvik), Olaszországban (Monte Cassino) és Franciaországban;
- Jugoszlávia: az ország lerohanása pillanatában (1941 április) kibontakozott a partizánmozgalom
- Partizánmozgalommal szembe találta magát a Délvidékre bevonuló magyar katonaság;
- 1942 január: újvidéki razzia - magyar fegyveresek több mint 3000 partizángyanús egyént öltek meg;
- kezdetben a Josip Broz Tito vezette kommunista partizánok együtt harcoltak Draza Mihajlovics vezette csetnik alakulatokkal;

- 1943 november: Tito megalakította az ideiglenes kormányként tevékenykedő Nemzeti Felszabadító Bizottságot;
- Franciaország: a külföldre kényszerített De Gaulle tábornok vált a lassan kibontakozó ellenállás vezetőjévé;
- 1942 vége: Dél-Franciaország német megszállása - Pétain-kormány touloni flottája, elsüllyesztette magát, nehogy német kézre kerüljenek;
- 1944.: Algírban ideiglenes kormányt alakított De Gaulle;
- 1944 nyara: 200000 francia harcolt a németek ellen;
- A mozgalmakat a németeknek sehol sem sikerült felszámolniuk, bár mindenütt a legbrutálisabb eszközökkel próbálták meg letörni ezeket - mindig az ártatlan polgárokon torolták meg ezeket - Éjszaka és köd-parancs: túsokat szedni és agyonlőni őket.

Csodafegyver-propaganda:

- a német hadsereg és polgári lakosság morális erejének fenntartásában volt fontos szerepe;
- németeknek valóban volt addig ismeretlen fegyvere;
- 1944 júniusától több ezer V-1 típusú szárnyasbombát indítottak el London, majd Antwerpen ellen;
- V-2-es bomba még hatékonyabb és "lelőhetetlen" volt;
- A szövetséges hadvezetés stratégiájának fontos részét jelentették az állandó és 1944-ben mind intenzívebb bombatámadások Németország ellen. Sőt elsősorban az angol bombázóparancsnokság vezetői úgy vélekedtek, hogy a légitámadások térdre lehet kényszeríteni Németországot. A bombázások valóban súlyos károkat okoztak, de a német gazdaságot végső soron az tette tönkre, hogy két oldalról támadó seregek sora elfoglalták a gazdaságilag értékes területeket, megsemmisítették a Birodalom érrendszerét.